

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Saksb.: Tore Vatne
e-post: fmnotva@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 48
Vår ref: 2015/3878
Deres ref:
Vår dato: 04.11.2015
Deres dato:
Arkivkode: 561

Oversendelse av klage på vedtak om pålegg om undersøkelser og tiltak i Sagvatnavassdraget, Hamarøy

Fylkesmannen i Nordland viser til klage av 8. oktober 2015 fra advokatfirmaet Thommessen AS. Klagen er fremmet på vegne av Nord-Salten Kraft AS, og klagen er rettet mot fylkesmannens vedtak av 18. september 2015. Fylkesmannens vedtak er påklaget i sin helhet.

FM finner ikke at klagen gir grunnlag for å endre vedtaket, og klagen oversendes derfor til Miljødirektoratet til behandling.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel i aktuelle konsesjonsvilkår har Fylkesmannen i Nordland i brev av 18.09.15 pålagt Nord-Salten Kraft AS å gjennomføre undersøkelser og tiltak i Sagvatnavassdraget. Pålegget omfatter følgende:

- å gjennomføre undersøkelser av stasjonære fiskebestander i innsjøer som er påvirket av vannkraftreguleringen
- å gjennomføre undersøkelser og vurdere mulighetene for å styrke naturlig rekruttering i de tre innsjøene hvor Nord-Salten Kraft AS er pålagt å sette ut ørret
- å gjennomføre uttynning av røyebestandene i to innsjøer.

Klagers anførsler

Vi har mottatt en klage datert 8. oktober 2015. Den er fremmet av advokatfirmaet Thommessen på vegne av Nord-Salten Kraft AS (NSK). Vedtaket er påklaget i sin helhet. Klagen er begrunnet ved at NSK gjør gjeldene at vedtaket er ugyldig som følge av saksbehandlingsfeil, at vedtaket er lovstridig av mangel på nødvendig hjemmel og at vedtaket er ugyldig fordi det er uforholdsmessig tyngende.

Fylkesmannens vurdering av hovedpunkter i klagen

I det følgende vurderer vi hovedpunktene i klagen, i den rekkefølge de er framsatt i klagebrevet.

Punkt 2.1 Saksbehandlingsfeil – utenforliggende hensyn – økonomiske interesser

Klager mener at det foreligger saksbehandlingsfeil ved at det er tatt utenforliggende hensyn til økonomiske interesser hos et lokalt selskap. Fylkesmannen kan opplyse at dette ikke stemmer. Det er kun ansatte hos Fylkesmannen som har hatt befatning med utformingen av pålegget. For oss er det underordnet hvem som gjennomfører undersøkelser og tiltak på oppdrag fra NSK, bare det blir utført på en faglig tilfredsstillende måte.

Vi vil også opplyse om at aktuelle tiltak har vært vurdert og foreslått lenge før møte i Hamarøy den 2. juni 2015. Vi viser her blant annet til siste samlerapport fra prosjektet «Bedre fiske i regulerte vassdrag i Nordland» (Kanstad Hanssen 2012). I rapporten anbefales det å videreføre tynningsfiske i Sandnesvatnet og Store Rekvatnet, og å opprettholde utsettingspåleggene i Goigijavri, Slunkajavri og Store Rekvatnet.

Punkt 2.2.1. Saksbehandlingsfeil – utenforliggende hensyn – vanndirektivet, samt anbefalinger fra overordnet myndighet – om vannforskriften og vedtakets begrunnelse i oppfølging av forskriften

Klager kommer her med noen vurderinger som vi ikke helt forstår, og som etter vår vurdering ser ut til å skyldes misforståelser om vanndirektivet og intensjonene knyttet til miljømål, tiltaksprogram og overvåkingsopplegg. Fylkesmannen har fattet vedtaket med hjemmel i konsesjonsvilkårene, men har samtidig begrunnet dette opp mot arbeidet med vanndirektivet og tildelt myndighet til å fatte pålegg.

I forhold til EUs vanndirektiv og vannforskriften vil vi vise til 2. gangs høring av Regional plan for vannforvaltning i vannregion Nordland og Jan Mayen, som nylig har vært på høring (www.vannportalen.no/). All informasjon om regulerte vassdrag (miljømål og tiltak) var ikke lagt inn i Vann-nett da forvaltningsplanen ble sendt på første høring. Det ble derfor utarbeidet en egen tabell for regulerte vassdrag som var en del av høringen. I tabellen er det foreslått miljømål og tiltak for å nå disse målene. Tiltakene sammenfaller med pålegget.

Punkt 2.2.2. Saksbehandlingsfeil – utenforliggende hensyn – vanndirektivet, samt anbefalinger fra overordnet myndighet – pålegg om undersøkelser og uttynningsfiske

Klager mener at vannforekomstene nylig er vurdert og at det derfor ikke er behov for nye undersøkelser eller tiltak, og at pålegg om uttynningsfiske i Store Rekvatn ikke er i samsvar med miljømålet. Fylkesmannen mener at disse uttalelsene trolig skyldes misforståelser om vanndirektivet og intensjonene knyttet til miljømål, tiltaksprogram og overvåkingsopplegg. Det kan ikke være tvil om behovet for omfattende undersøkelser for å skaffe tilveie oppdatert kunnskap om tilstanden i mange vannforekomster i fylket. Dette er nærmere omtalt i påleggsbrevet.

Punkt 3.1.1. Manglende hjemmel i konsesjonsvilkårene – hva som kan pålegges i medhold av konsesjonsvilkårene

Klager mener at interesseavveiingen under konsesjonsbehandling tilsier at undersøkelser og tiltak kun kan pålegges i den utstrekning det var usikkerhet rundt vassdragsreguleringenes effekt på fiske da konsesjonen ble gitt. Fylkesmannen er uenig i denne vurderingen. Det vil være urimelig om faglige vurderinger som ble foretatt for over 30 år siden skal kunne stå i

veien for nye vurderinger og tiltak i samsvar med ny kunnskap og dagens føringer for fiske- og vassdragsforvaltning.

Formålet med gjeldende utsettingspålegg for ørret i Goigijavri, Slunkajavri og Store Rekvatnet var for øvrig å kompensere for de negative effektene av reguleringen på de aktuelle ørretbestandene og allmennhetens fiske. Tidligere pålegg om utsetting av ørret i Femte, Sjette- og Sjuendevatn ble opphevet i 1987 fordi nye undersøkelser (prøvefiske) viste at den naturlige rekrutteringen var god nok. Dette viser betydningen av ny oppdatert kunnskap.

Punkt 3.1.2. Manglende hjemmel i konsesjonsvilkårene – pålegg om undersøkelser

Klager mener at det ikke er anledning til å pålegge undersøkelser ut fra at vannforekomstene nylig er gjennomgått, undersøkt og klassifisert. Fylkesmannen mener at dette er en grunnleggende misforståelse fra klager. Formålet med et omfattende overvåkingsopplegg for fylket for planperioden 2016-2021 er å få gjennomført undersøkelser der kunnskapen er dårlig eller ikke oppdatert, slik som i Sagvatnanvassdraget.

Punkt 3.1.3. Manglende hjemmel i konsesjonsvilkårene – pålegg om uttynningsfiske i Store Rekvatn

Klager viser til at Store Rekvatn skal klassifiseres som sterkt modifisert, og at det følgelig ikke er anledning til å pålegge uttynningsfiske. Fylkesmannen kan opplyse at dette ikke er riktig. Klassifiseringen sterkt modifisert fritar ikke fra hverken overvåking eller tiltak. Vi viser eller til våre vurderinger og kommentarer til *Punkt 2.2.1.*

Punkt 3.1.4. Manglende hjemmel i konsesjonsvilkårene – pålegg om uttynningsfiske i Sandnesvatnet

Klageren mener at forutsetningene for å pålegge uttynningsfiske ikke foreligger. Dette fordi NSK mener at endret fiske ikke har sammenheng med reguleringen. Klageren mener også at det kan være usikkert om uttynning vil ha den ønskede effekten, og at en må avvente for å se om tidligere igangsatt utfisking har ønska effekt. Fylkesmannen har i påleggsbrevet orientert om at vi ser det som sannsynlig at effekter av reguleringene har bidratt til overbefolkning av røye i dette vannet, ved forverring av de naturlige forhold. Dette gjelder spesielt gyteforholdene for ørret, i og med at en av de tidligere antatt viktigste gyteelvene er nærmest tørrlagt. Dersom utfisking skal gi ønska effekt, må utfiskingen gjennomføres på en riktig måte og i en tilstrekkelig tidsperiode. Dette ønsker vi å oppnå gjennom påleggene om oppfisking. Vi viser eller til våre vurderinger og kommentarer til *Punkt 2.1.*

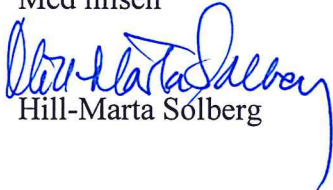
Punkt 4. Forholdsmessighet

Klager mener at pålegget om undersøkelser er unødvendig og derfor også uforholdsmessig tyngende. Klager viser til at innsjøene allerede er grundig vurdert av vannforvaltningsmyndighetene, og at dagens miljøtilstand skal legges til grunn. I tillegg mener klager at det er uforholdsmessig tyngende å pålegge tiltak dersom effekten er usikker og en mulig positiv effekt ikke er veid opp mot kostnader og ulemper. Fylkesmannen kan ikke se annet enn at dette med påstander om unødvendige undersøkelser og vektlegging av dagens miljøtilstand må skyldes en misforståelse fra klager om intensjonene og retningslinjene for arbeidet med oppfølgingen av EUs vanddirektiv og vannforskriften.

Konklusjon

Fylkesmannen finner ikke at klagen gir grunnlag for å endre vedtaket, og klagen oversendes derfor til Miljødirektoratet til behandling.

Med hilsen

Hill-Marta Solberg

Roar Høgsæt
Fylkesmiljøvernssjef

Kopi til:

Advokatfirmaet Thommessen AS Postboks 1484 Vika 0116 OSLO

Vedleggsliste:

- varselbrev av 22.06.05 fra Fylkesmannen om pålegg
- brev av 04.09.05 fra NSK med tilbakemeldinger til varselbrevet
- påleggsbrev av 10.09.05 fra Fylkesmannen
- klage av 08.10.05 fra advokatfirma Thommessen